

Interessant tur til Runde miljøsenters og Herøy kystmuseum i mai 2016



Turopplegget er beskrevet i blad 53, og kjørte som beskrevet der.

Liv Welle var dyktig guide for oss, og Per Ottar fra Turistbussen kjørte slik at han fikk mye skryt.

Herøy kystmuseum var interessant. Håvard Hatløy fortalte engasjert om stedets eldgamle historie. Det ligger jo naturlig til for fiskeri, også i gamle dager. Kvalsundbåten ble funnet i området og er datert til å være fra 600-tallet, som er ca. 200 år før det vi kaller starten på vikingtiden. En kopi av denne er bygget av Saxe Bjørkedal. Det ble funnet en jekt fra 1700-tallet, og også denne er bygget på nytt.



En helt spesiell historie fikk vi ved graven til Anna og barnet. Jordsmonnet er så skrint av de pårørende måtte skaffe jord til å begrave den døde i, og mange av gravene er oppreiste rammer. Det samme kan du se også i Kristiansund, fant vi ut. Skikken var også den at de døde lå i åpen grav inntil en prest kunne sørge for den riktige forrettelsen. Det førte med seg slike ulemper at ingen prest ville bosette seg fast på stedet.

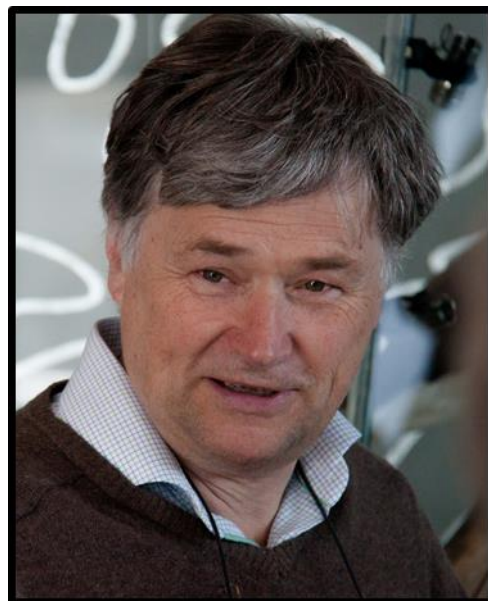
Håvard Hatløy hadde alles fulle oppmerksomhet da han fortalte den utrolige historien om Anna, som døde med sitt åttende barn ufødt. Da folk senere kom til den fremdeles åpne graven, fant de et nyfødt barn i den samme graven. Reis ut og få hele historien selv.



Etter en solid porsjon fiskesuppe med tilbehør, fikk vi et veldig interessant foredrag av Nils Roar Hareide om kartlegging av sjøbunnen.

Ny teknologi gjør at vi nå kan ha kart med 1 meters oppløsning. Det gjør at vi kan se to skip som ligger på havbunnen i bildet her.

Runde miljøsenters ble etablert i 2009. Hensikten var å lage et internasjonalt forskningscenter og et møtsted for kurs, seminarer og konferanser som har med bærekraftig teknologi og energi å gjøre.



Ser man godt etter kan man se hvordan isbreene har etterlatt seg morenespor etterhvert som den har trukket seg tilbake. Vi fikk vite mye om hvordan kysten vår ble formet i tiden fra ca. 20.000 år siden, med stor endring



for ca. 8.000 år siden. Historien om Storegga-raset er noe helt for seg selv. Det samme er sporene av alle rasene som vi kan rester av inne i Storfjorden.

Glideren som vi viste bilde av i blad 53 er makeløs. Den dukker ned og henter måledata for en rekke forhold underveis, og dukker opp igjen lenge nok til at den kan sende informasjonen videre til landstasjonen. Den kan holde på i ett år, og har en rekkevidde på 7.000 km. Dette bildet viser kraft og retning på en havstrøm som ligger mellom Jan Mayen og Norge. Havstrømmen går i en hvirvel nedover i dypet, med en hastighet på opptil 1 m/s. Nils Roar Hareide hadde en mengde ting han gjerne ville fortelle, og spørsmålene tok ingen ende.

Vi fikk se den fantastiske filmen **Havets sølv**, om samspillet mellom fisk, fugl, vind og havstrømmer. Og vi fikk høre om fuglene på Runde, og vi fikk studere og høre historien om Akerendam-skatten som ble funnet ute ved Runde.

Takk til alle for en riktig hyggelig og givende dag.